

Terminus augustalis

Montornès del Vallès

Ubicació

Comarca: Vallès Oriental
Lloc/Adreça: Lloc/adreça: C. Major, 1. 08170 - Montornès del Vallès
Emplaçament Can Saurina

Coordenades:

Latitud: 41.54282
Longitud: 2.26446
UTM Est (X): 438650
UTM Nord (Y): 4599279

Classificació

Número de fitxa 08136-65
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Antic Romà
Segle I dC
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: El gres es troba malmès, amb diversos cops i signes de desgast. Es conserva la caixa de grípia a la part superior del bloc A i ha saltat part de la línia ! De la cara frontal.

Protecció Legal i física

Número inventari 11759

Generalitat i altres inventaris

Accés Restringit

Ús actual: Científic

Titularitat Pública

Titular: Ajuntament de Montornès Av. Llibertat, 2, 08170 - Montornès del Vallès

Autoria de la fitxa KuanUm - Juana María Huélamo Gabaldón. / Ajuntament de Montornès del Vallès

Descripció

Pedra de terme d'època romana, del primer quart de segle I dC., formada per dos blocs de gres i un coronament motllurat que acaba en pulvinum a la manera d'un altar. La cara posterior hauria estat adossada a alguna altra estructura, ja que es troba grollerament desbastada. Fa gairebé 2 metres d'alçada, uns 90 centímetres d'amplada i uns 45 de fondària. Té un text inscrit a la cara frontal del mig (TERMI[VS] AUGUSTALIS) i un altre a la cara lateral esquerra del mateix bloc (NEN[N]SIUM). Es tracta d'una fita termenal d'època de l'emperador August que delimitava el territori de dues ciutats. Com que el text està seccionat, no es pot saber de quines ciutats es tractava. Tanmateix, per proximitat geogràfica, podrien ser Iluro, Baetulo, Lauro, Barcino...

Observacions:

La identificació d'aquesta inscripció és de gran interès, ja que es tracta del primer testimoni epigràfic que permet ajudar a conèixer una mica millor la distribució administrativa en un moment històric ben precís i permet documentar per primera vegada un terme territorial romà a Catalunya, constituint, per tant, una dada per intentar interpretar millor la geografia política d'aquest sector de l'antiga Hispània Citerior en època de l'emperador August.

Història

Aquest monument epigràfic va ser localitzat l'any 1998 als jardins de l'empresa Eaton Livia, SA, situada al Polígon Industrial el Raiguer. El Servei d'Arqueologia de la Generalitat de Catalunya el va identificar com a un senyal de la via pública, conegut amb el nom de terminus augustalis. Per la seva forma i el seu volum, és un exemplar únic a Catalunya. Va estar exposat a la Galeria Municipal de Can Xerracan. L'any 2007 se'n va fer una rèplica que es va col·locar enmig de la rotonda situada a la cruïlla de les avingudes de la Llibertat, de Can Vilaró i d'Ernest Lluch. L'any 2017 es va traslladar de manera permanent a Can Saurina, al carrer Major, on es pot observar des de la via pública, ja que s'ha instal·lat una gran vitrina amb aquest objectiu.

Bibliografia

ALCAIDE, M.; GENÉ, M. ; GUANYABENS, N. (2009). Montornès a la vista. Elements per a la descoberta del patrimoni cultural i natural de Montornès del Vallès. Ajuntament de de Montornès del Vallès. IPArqC (1999) "Terminus Augustalis" Inventari de Patrimoni Arqueològic de Catalunya, Generalitat de Catalunya, Fitxes mecanografiades. JÁRREGA, R.; RODÀ, I. (1999): "El "Terminus Augustalis" de Montornès: noves dades epigràfiques" Lauro, núm. 16, pp. 5-12, Granollers: Museu de Granollers. MAYER, M.; RODÀ, I. (2002) "Darreres troballes i estat actual de la recerca epigràfica a Catalunya", Tribuna d'Arqueologia 1998-1999, pp. 277-285, Barcelona, Generalitat de Catalunya.

